

Fördjupad dokumentation av statistiken

Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis 2015

JO0306

*Varje statistikprodukt inom den officiella statistiken ska åtföljas av en aktuell **Beskrivning av statistiken**. Dessa publiceras under rubriken statistik på Skogsstyrelsens webbsida. Beskrivningarna ger en kortare sammanfattning av respektive undersöknings syfte, användning, genomförande och kvalitet.*

*Denna **Fördjupade dokumentation av statistiken** ger en mer detaljerad information om undersökningarna för de som vill veta mer än vad som täcks in i **Beskrivning av statistiken**. Den utgör också en del av den dokumentation som Skogsstyrelsen gör för att uppfylla riktlinjerna i *Code of Practice*, en uppförandekod för europeisk statistik.*

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Administrativa och legala uppgifter	3
1.1 Ämnesområde.....	3
1.2 Statistikområde.....	3
1.3 SOS-klassificering.....	3
1.4 Statistikansvarig.....	3
1.5 Produktansvarig.....	3
1.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
1.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
1.8 Gallringsföreskrifter	4
1.9 EU-reglering	4
1.10 Dokumentation	4
1.11 Spridningsform.....	4
1.12 Frekvens.....	4
2 Syfte, användare och användarbehov	4
2.1 Syfte och historik.....	5
2.2 Statistik användning.....	5
2.2 Internationell rapportering.....	6
2.3 Uppföljning av användarnöjdheten.....	6
3 Uppgiftsinsamling	6
3.1 Uppläggning och genomförande.....	6
3.2 Population och ram.....	7
3.3 Urvalsförfarande.....	8
3.4 Mätinstrument	8
3.5 Insamlingsförfarande	15
3.6 Undersökningens flöde.....	16
3.7 Åtgärder för att minska uppgiftslämnarbördan	16
4 Statistisk bearbetning och redovisning	17
4.1 Skattningar, modeller, beräkningar	17
4.2 Redovisning	17
4.3 Kvalitet i redovisad data	18
4.4 Punktlighet	19
5 Utvärdering och uppföljning	20
5.1 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången.....	20
5.2 Genomförda och planerade kvalitetsstudier	20
5.3 Planerade förändringar i kommande undersökningar	20
6 Slutligt observationsregister	20

1 Administrativa och legala uppgifter

1.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

1.2 Statistikområde

Statistikområde: Produktion i skogsbruket

1.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik
gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se
http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

1.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 551 83 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Linn Christiansen
Telefon: 036- 35 94 66
E-post: linn.christiansen@skogsstyrelsen.se

1.5 Produktansvarig

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 106 48 Stockholm
Besöksadress: Valhallavägen 195
Kontaktperson: Thang Tran
Telefon: 08-442 25 77
E-post: thang.tran@skogsstyrelsen.se

1.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99). Föreskrift saknas.

1.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

1.8 Gallringsföreskrifter

Det sker ingen gallring av primärdata. Det pågår emellertid en gallringsutredning vid Skogsstyrelsen som beräknas bli färdig under 2014.

1.9 EU-reglering

Nej.

1.10 Dokumentation

Detta dokument utgör den huvudsakliga dokumentationen. Utöver detta finns en "[Beskrivning av statistiken](#)" som är mer översiktlig och som följer de krav på dokumentation som finns inom Sveriges officiella statistik. Frågor om undersökningen kan ställas till statistikproducenten enligt 1.5 ovan. För internt bruk finns vanligen också arbetsbeskrivningar och annan relevant dokumentation.

1.11 Spridningsform

Skogsstatistisk årsbok, Excelfiler. En pdf-version av årsboken samt Excelfiler återfinns på Skogsstyrelsens webbplats, www.skogsstyrelsen.se/statistik.

Vid tidpunkten för de aviserade publiceringarna enligt publiceringskalendern för officiell statistik publiceras Excelfiler. En s.k. "statistiknyhet" på Skogsstyrelsens webbplats kungör publiceringen och länkar till de tabeller som ingår i publiceringen. Ibland kompletteras också statistiknyheten med ett pressmeddelande. Det finns möjlighet att prenumerera på "statistiknyheterna" via e-post genom att kontakta surendra.joshi@skogsstyrelsen.se. När de olika publiceringstillfällena infaller framgår av 1) Publiceringsplanen för officiell statistik på SCB:s webbplats 2) Skogsstyrelsens publiceringskalender för officiell och annan statistik. Publicering sker vanligen på förmiddagar.

1.12 Frekvens

Kvartal.

2 Syfte, användare och användarbehov

Statistik över lager är ofta en viktig komponent i olika ekonomiska beräkningar eller en indikator på konjunkturläget i en bransch. Detta gäller också lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis.

2.1 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att med rimlig precision skatta lagervolymer av barrsågtimmer, massaved och massaflis vid kvartalsslut. Redovisning sker per region (virkesbalansområde), lagringsplats (bilväg, terminal, industri) samt för massaved även per trädslag.

Statistiken har flera användningar och kan sägas tillhöra basstatistiken inom skogssektorn.

Statistiken har samlats in sedan 1955. SCB har ansvarat för undersökningen, delvis på uppdrag av Skogsstyrelsen, för perioden 1955-2012. Från och med 2013 produceras statistiken av Skogsstyrelsen. Statistiken bestod av två statistikprodukter t.o.m. år 2013; JO0305 Lager av barrsågtimmer (årsvis statistik) samt JO0306 Lager av massaved och massaflis (kvartalsvis statistik). Från och med år 2014 har de båda statistikprodukterna slagits samman till den nya produkten JO0306 Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis som redovisas kvartalsvis.

2.2 Statistikanvändning

Beräkningar av bruttoavverkning

Lageruppgifter används som en komponent i de bruttoavverkningar som beräknas av Skogsstyrelsen och som ingår i officiell statistik (JO0312). I de preliminära beräkningar av bruttoavverkningen som görs, den s.k. bruttoavverkningsmodellen, korrigeras framräknad virkesförbrukning med lagerförändringar vid årsslut.

Konjunkturbedömningar

Uppgifter om lager används som en av flera indikationer vid konjunkturbedömningar inom skogsbruket och skogsindustrin. Här är inte minst skogsbranschen själv en flitig användare av statistiken.

Ekonomiska kalkyler och nationalräkenskaper

Inom olika ekonomiska kalkyler t.ex. nationalräkenskaper och skogsräkenskaper är lageruppgifter viktiga poster. Speciellt kan nämnas Economic Accounts for Forestry (EAF), en för samtliga EU-länder gemensam kalkyl över skogsbrukets intäkter, kostnader samt brutto- och nettoförädlingsvärde. EAF är också en s.k. satellitkalkyl till Nationalräkenskaperna.

Övrig användning

Uppgifterna används också för utredning eller andra ändamål inom skogsbruket, på myndigheter, av forskare etc.

2.2 Internationell rapportering

Uppgifterna ingår indirekt i internationell rapportering. EU:s statistikorgan, Eurostat, samlar årligen in uppgifter där lagerstatistik används. The Joint Forest Sector Questionnaire (JFSQ) samlar in uppgifter om avverkning, produktion och handel med trä och träprodukter. Innehållet i JFSQ sammanvävs och samordnas av ett antal internationella organisationer förutom Eurostat, UNECE, FAO, ITTO.

2.3 Uppföljning av användarnöjdheten

Undersökningen tas regelbundet upp på Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik. I övrigt dokumenteras användarsynpunkter av produktansvarig som också gör bedömningar från fall till fall om synpunkter kan/ska beaktas. Synpunkter dokumenteras enligt en speciell *Rutin för hantering av synpunkter på statistiken*.

I samband med att produkten genomgick en större genomlysning 2012, presenterades det nya upplägget på ett av Skogsstyrelsens användarråd. Bland annat frågades då om rådets syn på vilka regioner som statistiken bör redovisas på, virkesbalansområde, landsdelar eller annan indelning. Valet föll på att bibehålla den dittillsvarande regionindelningen – virkesbalansområden. Förändringen att redovisa lager av barrsågtimmer per kvartal istället för som tidigare per år från och med 2013 föranleddes också av önskemål från användarråd. Länk Minnesanteckningar från Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik: <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Om-oss/Varverksamhet/Radgivande-grupper/Anvandarrad-skoglig-statistik/Dokumentation1/>.

3 Uppgiftsinsamling

Insamling sker kvartalsvis avseende lager den sista dagen i kvartalet

- 31 mars
- 30 juni
- 30 september
- 31 december

3.1 Uppläggning och genomförande

Vilka enheter som ska ingå i undersökningen, den s.k. undersökningspopulationen ett visst år, framställs inför det att kvartal 1 ska undersökas. Dessa företag kommer sedan att utgöra undersökningspopulationen för de fyra kvartalen ett visst kalenderår. Därefter upprepas proceduren när ett nytt kalenderår påbörjas. De större företagen ingår permanent i undersökningen medan mindre sågverk byts ut genom lottningsförfarande varje år. Undersök-

ningen är därmed delvis en totalundersökning och delvis en urvalsundersökning. Designen är optimerad för att ge bästa möjliga säkerhet i skattningarna med minsta möjliga kostnad och uppgiftslämnarbörda.

Enkäter samt missiv skickas ut så att de finns respondenterna tillhanda senast dagen före det datum undersökningen avser. Utskick sker med post eller e-post utifrån respondenternas preferenser. Svar lämnas på ett av följande sätt:

- 1) postsvar med svarskuvert,
- 2) e-postsvar eller
- 3) webbformulär.

Respondenterna väljer här själv vilket de föredrar. Sågverk som är organiserade under Skogsindustrierna redovisar lager enligt annat upplägg.

I normalfallet får respondenterna ca tre veckor på sig att besvara förfrågan. 2-3 dagar därefter skicka en påminnelse ut till dem som inte svarat. Under semesterperioden, när lager avseende 30 juni samlas in, förlängs svarstiden och därmed också framställningstiden någon vecka eftersom svarsperioden då infaller i semesterperioden.

Undersökningen sköts och administreras helt inom statistikfunktionen på Skogsstyrelsen (gäller den del som inte insamlas av Skogsindustrierna, se avsnitt 3.2).

3.2 Population och ram

Målpopulationen utgörs av alla företag som lagrar barrsågtimmer, massaved och massafällis; industrier, förvaltningar eller inköpsföretag. Delpopulationen sågverk erhålls årligen genom ett uttag ur SCB:s företagsregister. Populationen består av alla företag med SNI-kod 16101 (sågning av trä) som första, andra eller tredje näringskod. Delpopulationerna pappersbruk, förvaltningar och inköpsföretag uppdateras årligen av Skogsstyrelsen.

I undersökningspopulationen ingår 129 sågverk, 25 pappersbruk samt 20 inköpsföretag/förvaltningar. Pappersbruken totalundersöks liksom inköpsföretag och förvaltningar. De större sågverken totalundersöks också medan det görs ett årligt urval bland de mindre sågverken.

Populationen uppdateras i slutet av varje år varefter nytt urval görs. Alla företag som valts eller lottats ut till årets första kvartal ingår i statistikpopulationen för årets övriga tre kvartal varefter proceduren upprepas.

Undersökningspopulationen sågverk utgörs av företag med en årlig omsättning om minst 5 miljoner kronor enligt SCB:s Företagsregister. Beräkningar som gjorts visar att denna population täcker minst 98 procent av alla lager hos sågverk. Detta trots att de sågverk som omsätter mindre än 5 miljoner kronor till antalet överstiger de med större omsättning. De stora lagervolymererna är starkt koncentrerade till ett fåtal mycket stora sågverk.

För att undvika dubbelredovisning från de sågverk som är organiserade under Skogsindustrierna samordnas undersökningen med den månatliga undersökning som genomförs av Skogsindustrierna bland sina medlemsföretag. Antalet sågverk som ingår i Skogsindustriernas insamling uppgick 2014 till ca 56 stycken. För dessa erhåller Skogsstyrelsen en total uppgift avseende lager av barrsågtimmer per virkesbalansområde och kvartal.

3.3 Urvalsförfarande

För samtliga pappersbruk, förvaltningar och inköpsföretag samt för de större sågverken görs en totalundersökning. Den del av statistikpopulationen som undersöks med hjälp av stickprov är de mindre sågverken med omsättning mellan 5-49 miljoner kronor enligt SCB:s företagsregister och som inte ingår i Skogsindustriernas undersökning. Enligt företagsregistret 2014 fanns det 140 företag inom dessa omsättningsklasser och som bedrev ”sågning av trävaror”. Antalet företag inom varje omsättningsklass samt antalet utlottade efter det att Skogsindustriernas undersökningsföretag exkluderats illustreras i följande tabell:

Tabell 3.3 Stratifieringsplan sågverk

Antal per balansområde och omsättningsklass enligt företagsregistret

balansomr	- 4 999 tkr	5 000-9 999 tkr	10 000 - 19 999 tkr	20 000 - 49 999 tkr	50 000 tkr -	Summa
1	245	13	8	4	9	279
2	262	10	10	9	15	306
3	216	18	8	3	5	250
4	449	25	14	18	13	519
	1172	66	40	34	42	1354

Urval per balansområde och omsättningsklass

balansomr	- 4 999 tkr	5 000-9 999 tkr	10 000 - 19 999 tkr	20 000 - 49 999 tkr	50 000 tkr -	Summa
1	0	4	4	3	9	20
2	0	5	4	4	15	28
3	0	4	3	3	5	15
4	0	5	5	9	13	32
	0	18	16	19	42	95

Urvalet räknas upp med rak uppräkningsmetod (N/n) per strata. Företag som inte bedriver verksamhet ingår ändå i skattningen för att kompensera övertäckning i urvalsramen. Det gäller både om företaget avslutat sin verksamhet före innevarande år eller om det sker under året. I det senare fallet bidrar företaget med volymer(>0) vissa månader och volymer (=0) andra månader. Urvalsfraktionen ökar med storleken på omsättningen och uppgår till ca 50 % för den högsta omsättningsklassen.

3.4 Mätinstrument

Undersökningsresultaten grundar sig på den postenkät, e-post svar eller webbformulär som uppgiftslämnaren fyller i. Svaren registreras manuellt

med hjälp av webbformuläret Survey Generator. Uppdaterade versioner av frågeformuläret finns på Skogsstyrelsens webbplats <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik/Om-statistiken/Skogsstyrelsens-undersokningar/>.

Missivbrev, blankett samt informations- och kontaktbrev som skickas ut inför varje år till nytillkomna företag redovisas på följande sidor:

Datum
2014-03-27

1(1)

Enheten för Policy och Analys
Thang Tran
106 48 Stockholm
statistik@skogsstyrelsen.se
Tfn 08-442 25 77

Kvartalsvis insamling av uppgifter avseende lager av barrsågtimmer, massaved och massafilis

Skogsstyrelsen är statistikansvarig myndighet för uppgifter om lager av barrsågtimmer, massaved och massafilis. Resultaten utgör officiell statistik och publiceras på Skogsstyrelsens webbsida enligt fastställda publiceringstidpunkter samt i Skogsstatistisk årsbok.

Vi ber er redovisa lageruppgifter avseende den 31 mars på bifogad blankett.

För att vi ska kunna publicera statistiken relativt snabbt behöver vi svaren **senast den 15 april**. Publicering av resultaten avseende lager den 31 mars kommer att publiceras 13 maj på Skogsstyrelsens webbsida www.skogsstyrelsen/statistik.

Vill Ni ha ytterligare information om undersökningen kan Ni ringa till Skogsstyrelsen och tala med undertecknad eller statistikansvarig Tomas Eriksson, 036-35 93 31.

Tack på förhand för Ert samarbete!

Med vänlig hälsning

Thang Tran
Statistiker
Skogsstyrelsen

Det är vår förhoppning att vi kommer att ha ett gott samarbete kring insamlandet av lageruppgifterna då det ligger i allas intresse att vi får en så korrekt statistik som möjligt på området!

Här lämnade uppgifter är sekretesskyddade enligt 24 kap 8§ offentlighets och sekretesslagen (2009:400).

Uppgifter om lager av barrsågtimmer, massaved och massafilis

Insänds till Skogsstyrelsen i bifogade svarskuvert senast den Dag Månad

Avser lager den Dag Månad År

För Anläggning [Id]

Instruktioner

Lageruppgifterna ska omfattas hela företaget. Även lager hos dotterföretag (fristående juridiska enheter) ska medräknas.

Medräkna i lageruppgifterna alla mottagna kvantiteter och försålda men ej levererade kvantiteter.

Lageruppgifterna bör genomgående anges i kubikmeter fast mått under bark (m³ f ub).

Omräkningsfaktorer från handelsmått till m³ f ub

Handelsmått	Beskrivning	Tidslag	Omräkningsfaktor
m ³ f pb	På bark	Gran, tall	0,88
		Lövträd	0,85
m ³ lo	Toppmått	-	1,23
m ³ ml	Mittmått	-	1,00
m ³ t ob	Travmått obarkat	-	0,51
m ³ s	Fils	-	0,37

Regionindelning

- Region 1** Län Västerbotten, Västerbotten, Norrbotten, Jämtland (exkl. Härjedalens kommun)
- Region 2** Län Stockholm, Uppsala, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Härjedalens kommun
- Region 3** Län Västra Götaland (exkl. Ale, Lerum, Vårgårda, Bolebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Hemljunga, Vänersborg, Troilhättan, Alingsås, Borås och Ulricehamn kommun), Värmland, Örebro samt Habo och Mulsjö kommun
- Region 4** Län Södermanland, Östergötland, Jönköping (exkl. Habo och Mulsjö kommun), Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland samt kommunerna Ale, Lerum, Vårgårda, Bolebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Hemljunga, Vänersborg, Troilhättan, Alingsås Borås och Ulricehamn.

1. Lager av barrsågtimmer

Sågtimmer, fanertimmer, sågkubb samt stiperämnen. Anges i m ³ f ub.		Region 1	Region 2	Region 3	Region 4
Sågverk	Anläggning där försågning av rundvirke sker utan eller med integrering med vidareförädling, t.ex. hyvling, emballagetillverkning, möbeltillverkning.				
Terminal	Mellanlagringsplats där barkning, sortering och mätning kan förekomma t.ex. jämvägsterminal, hamn.				
Bilväg och övrigt	Avses främst framkört till bilväg.				

2. Lager av massaved och massafilis

Blandning av barmassaved redovisas som massaved av tall. Anges i m ³ f ub.		Region 1	Region 2	Region 3	Region 4
Barr- / Tallmassaved	Vid fördelingsindustri				
	terminal				
	bilväg och övrigt				
Granmassaved	Vid fördelingsindustri				
	terminal				
	bilväg och övrigt				
Lövmassaved	Vid fördelingsindustri				
	terminal				
	bilväg och övrigt				
Massafilis* (Anges i m ³ f ub)					

*Massafilis avser enbart massafilis från industri

Kommentarer		
Företagets kontaktperson	Telefon (riktlinj och abonnentnr)	E-post

1(2)

Enheten för Policy och Analys
Tomas Eriksson
551 83 Jönköping
tomas.eriksson@skogsstyrelsen.se
Tfn 036-35 93 31

Datum
2014-02-27

«Adressfalt»
«Postadress»
«Postnummer» «Postort»

Kvartalsvis insamling av uppgifter avseende lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis

Skogsstyrelsen är statistikansvarig myndighet för kvartalsvisa uppgifter om lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis. Resultaten utgör officiell statistik och publiceras på Skogsstyrelsens webbsida enligt fastställda publiceringstidpunkter samt i Skogsstatistisk årsbok.

Ni har blivit utlottade att ingå i undersökningen under 2014.

Utkast på hur blanketten ser ut bifogas. OBS att den inte behöver fyllas i. Ny blankett kommer att skickas ut inför uppgiftslämnandet per den 31 mars. Skogsstyrelsen ansvarar för att sekretess garanteras enligt sekretesslagen (kap 24, 8§). Erhållna svar kommer endast att användas för sammanställningar på aggregerad nivå och enskilda svar kommer inte att kunna utläsas.

För att säkerställa att vi etablerar kontakt med den mest lämpliga personen inom ert företag för besvarande av senare utskick önskar vi stämna av detta. Kontaktuppgifterna har lite olika källor, men kommer främst från tidigare kontaktpersoner för lagerstatistiken, uppgifter från Företagsregistret, internetsökningar m.m.

Vårt förslag på kontaktuppgifter för respektive anläggning/bolag kan ses i de bifogade blanketterna för uppdatering av kontaktuppgifter. Ni har fått en sådan blankett för var och en av de anläggningarna/bolag ni förväntas lämna svar för. Vi ber er att korrigera vid behov och skicka in de nya kontaktuppgifterna i bifogat svarskuvert **senast 10 mars**. Det första utskicket kommer sedan att avse lager per den 31 mars.

Förutom att kontrollera kontaktuppgifter ber vi er också att vid behov komplettera med ytterligare anläggningar (en tom blankett bifogas) samt uppmärksamma oss om eventuellt nedlagda anläggningar eller annan information av betydelse.

Skogsstyrelsen

2006-03-23 2(2)

Vi vill göra uppgiftslämnandet så smidigt som möjligt för er. Därför kommer ni att erbjudas möjlighet att lämna uppgifter på flera sätt. Blanketten i pappersformat via posten, Excel via e-post eller via ett webbformulär.

Om vi inte hör något från er angående detta utskick kommer vi att utgå från att alla kontaktuppgifter m.m. stämmer samt att ni vill få enkäten i excelformat. I de fall e-postadress saknas skickar vi istället en pappersblankett. Vi ser dock gärna att ni svarar, även om alla uppgifter stämmer.

Det är vår förhoppning att vi kommer att ha ett gott samarbete kring insamlandet av lageruppgifterna då det ligger i allas intresse att vi får en så korrekt statistik som möjligt på området!

Vill Ni ha ytterligare information om undersökningen kan Ni ringa till Skogsstyrelsen och tala med Tomas Eriksson, 036-35 93 31 eller Surendra Joshi, 036- 35 93 65.

Tack på förhand för Ert samarbete!

Med vänlig hälsning
Tomas Eriksson
Statistikansvarig
Skogsstyrelsen

[ld]

Blankett för uppdatering av kontaktuppgifter

Kontaktuppgifter för anläggning/bolag:

Uppdatering av kontaktuppgifter

	Skogsstyrelsens förslag	Ändring av kontaktperson och kontaktuppgifter
Org.nr		
Kontaktperson		
Enhet		
E-post		
Telefon 1		
Adressfält		

Uppgifter om lager önskas lämnas via:
(sätt kryss för det alternativ som föredras)

- Excelfil via e-post (ange mailadress)
 Webbformulär (lösenord och länk sänds till angivet mailadress)
 Postenkät

3.5 Insamlingsförfarande

Uppgifter om lager lämnas via enkäter som skickas ut så att de finns respondenterna tillhanda senast dagen före det datum lagren avser. Utskick sker med post eller e-post utifrån respondenternas preferenser.

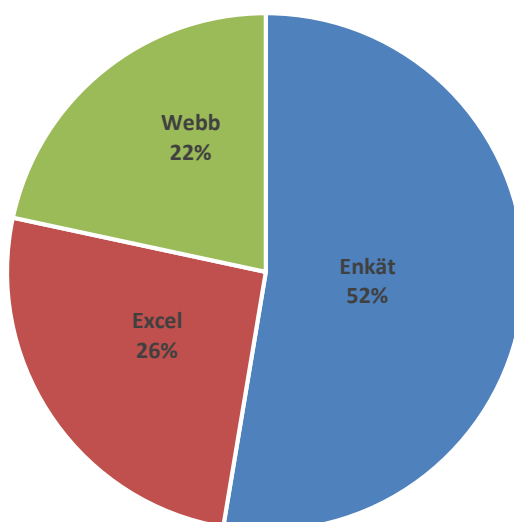
I normalfallet får respondenterna ca tre veckor på sig att besvara förfrågan. 2-3 dagar därefter skicka en påminnelse ut till dem som inte svarat. Under semesterperioden, när lager avseende 30 juni samlas in, förlängs svarstiden och därmed också framställningstiden någon vecka.

Undersökningen sköts och administreras helt inom statistikfunktionen på Skogsstyrelsen (gäller den del som inte insamlas av Skogsindustrierna, se avsnitt 3.2). Ett speciellt e-postkonto används för utskick och mottagande av e-post. E-postkontot är behörighetsskyddat och kan bara nås av de personer som direkt arbetar med undersökningen.

Uppgifterna registreras, granskas och rättas. Bearbetningar och skattningar utförs manuellt i programvaran Excel. Vid behov kompletteras uppgifterna genom återkontakt med uppgiftslämnarna. Kontroller på makronivå genomförs mot slutet av varje undersökningsomgång.

Diagrammet nedan illustrerar fördelningen för de olika svarsformerna per den 31 december 2014.

Diagram 3.5 Fördelning för de olika svarsformerna.

3.6 Undersökningens flöde

Undersökningen genomförs på liknande sätt varje kvartal. Framställningstiden uppgår till ca 45-50 dagar. Statistik avseende 30 juni har någon vecka längre framställningstid på grund av att semesterperioden infaller under svarstiden.

Tabell 3.6 Tidsplan 2015

	Kvartal 1						Kvartal 2						Kvartal 3						Kvartal 4					
	v. 9	v. 10	v. 13	v. 14 - v. 16	v. 17	v. 21	v. 27	v. 28 - v. 34	v. 35	v. 38	v. 39	v. 40 - v. 43	v. 44	v. 47	v. 1	v. 2 - v. 4	v. 5	v. 8						
Urvalsdragning																								
Uppdatering av kontaktpersoner																								
Utskick																								
Registrering och kontroll av data																								
Påminnelse																								
Publicering																								

3.7 Åtgärder för att minska uppgiftslämnarbördan

Undersökningen samordnas med Skogsindustriernas statistikinsamling avseende lager av barrsågtimmer hos sågverk bland sina medlemsföretag. Det betyder att dubbelredovisning inte förekommer. Skogsindustriernas enkät omfattar inte lagringsplats eller lager av massaflis vilket Skogsstyrelsens enkät gör. Det har ändå bedömts vara viktigare att undvika dubbelredovisning än att erhålla kompletta svar från hela populationen (se vidare avsnitt 4.3).

Alla företag som ingår i undersökningen får välja vilket sätt de föredrar att lämna uppgifter på; enkät, Excelfil eller webbenkät (fr.o.m. kvartal 4 2013). Möjligheten har införts av två orsaker. Att minska bortfallet samt att minska den upplevda uppgiftslämnarbördan.

De större företagen svarar för en så stor andel av lagren att det inte går att undvika att dessa ständigt ingår i undersökningspopulationen. De mindre sågverken, för vilka det görs urval, lottas ut en gång om året varefter de ingår i undersökningen de fyra kvartal som aktuellt kalenderår omfattar. Därefter sker en ny utlottning. Lottning sker av praktiska skäl ”med återläggning”.

Den nedre cut-off gränsen innebär att de minsta (och flesta) sågverk inte omfattas av undersökningen. Cut-off gränsen är införd av två anledningar: 1) tillräcklig kvalitet i relation till kostnader uppnås ändå 2) minskad uppgiftslämnarbörda.

Lite beroende på resultatet från kommande kvalitetsstudie kan det bli tal om att ta bort uppdelningen på lagringsplats för barrsågtimmer. Som det är idag samlas uppgifterna in utan att redovisas. Detta är otillfredsställande och eventuellt en onödig uppgiftslämnarbörda (se avsnitt 5.2).

4 Statistisk bearbetning och redovisning

4.1 Skattningar, modeller, beräkningar

Det är enbart uppgifter som uppgiftslämnarna angett i sina svar som ligger till grund för lagerberäkningarna. Imputering förekommer inte. Skulle man vid granskning av svaren upptäcka ett misstänkt partiellt bortfall eller en outlier kontaktas uppgiftslämnaren för komplettering. Ändringar av angivna svar görs endast då det är uppenbart att man svarat i fel enhet (i m³f ub i stället för tusen m³f ub). Det förekommer att svar inkommer för sent eller att respondenter korrigerar senast föregående rapporterad uppgift. Av den anledningen har införts principen att korrigeringar i redan publicerat material görs vid behov för det närmaste föregående kvartalet när nytt kvartal publiceras. Därefter anses resultaten vara slutliga. Resultaten kan alltså betraktas som preliminära när de först publiceras och bli slutliga vid publicering av nästföljande period.

Skattningar av resultat beräknas först för tre delpopulationer; sågverk, pappersbruk samt förvaltningar/inköpsföretag. Resultaten summeras därefter ihop till totaler där också resultat från Skogsindustriernas undersökning ingår.

Varje företag i undersökningspopulationen bidrar till totalen med sina svar multiplicerat med en s.k. uppräkningsfaktor. Denna uppräkningsfaktor varierar beroende på om företaget tillhör en totalundersökt delpopulation (strata) eller en där urval görs. Den varierar dessutom beroende på om det finns bortfall i den delpopulation företaget tillhör. De största företagen som ingår i delpopulationer som totalundersöks och där bortfall inte förekommer kommer att få uppräkningsfaktorn 1. Vissa mindre sågverk som tillhör delpopulationer där urval görs kan få uppräkningsfaktorer på ca 5-8. Det betyder att de i genomsnitt representerar 5-8 liknande sågverk som inte undersöks.

För tillfället beräknas och publiceras inga osäkerhetsmått i anslutning till statistiken. En kvalitetsstudie som bl.a. ska titta på detta kommer att ske under 2015 (se avsnitt 5.2.).

4.2 Redovisning

Nedan redovisas de tabeller som publiceras kvartalsvis på webbplatsen.

9.01 Lager av virkesråvara vid årsslut, 1975-

9.02 Lager av massaved, massaflis och barrsågtimmer vid årsslut respektive kvartalsslut, 1951-

9.03 Lager av barrsågtimmer per virkesbalansområde vid årsslut, 1980-

9.04 Lager av massaved och flis vid årsslut respektive kvartalsslut, 1985-

4.3 Kvalitet i redovisad data

Undersökningen bedöms hålla bra kvalitet. I samband med förändringarna i undersökningen som genomfördes fr.o.m. 2013 förekom till en början viss dubbelräkning. Inköpsföretag och de industrier som ingår i samma huvudkoncern rapporterade i vissa fall samma lager. Dessa fel är korrigerade i statistiken och bör vara eliminerade nu.

Uppgifterna avseende massaved bygger på totalundersökningar varför det inte förekommer några urvalsfel. Fel beroende på över- eller undertäckning i ramen ska inte heller förekomma. Populationen är relativt liten (ca 50 företag) och uppdateringar av ramen sker löpande. Eventuella andra felkällor som t.ex. dubbelrapportering, bearbetningsfel eller fel i uppgiftslämnandet kan förekomma.

Uppgifterna avseende barrsågtimmer och massaflis bygger på totalundersökning av de större företagen och urvalsundersökning av de mindre företagen. Eftersom merparten av produktionen är starkt koncentrerad till ett fåtal mycket stora enheter täcks den största del av lagren in bland de totalundersökta företagen. Den del av de totala lagren som samlas in via stickprov är ca 2 procent. Det betyder att även om urvalsfel förekommer inom den urvalsundersökta populationen påverkar det inte skattningarna av de totala lagren nämnvärt.

Fel beroende på under- eller övertäckning i ramen kan förekomma men bedöms påverka resultaten marginellt. Företagsregistrets SNI-kod ”sågning av trä” som används för att identifiera sågverk innehåller även andra typer av industrier vilket ger en övertäckning. Vid skattningar tas hänsyn till detta.

Cut-off gränsen för sågverk, som är satt till 5 miljoner kronor i omsättning enligt Företagsregistret, innebär att undersökningen och de redovisade lagren i statistiken som publiceras täcker ca 98 procent av alla lager av barrsågtimmer. För massaved och massaflis bedöms täckningen vara nära 100 procent.

För den delpopulation sågverk där Skogsindustrierna står för insamlingen saknas uppdelning på lagringsställe sedan 2011. Statistik över lager av barrsågtimmer kan därför inte längre redovisas per lagringsställe (bilväg, virkes-terminal, sågverk).

För sågverk som tillhör Skogsindustriernas insamling saknas också uppgifter om mängd massafällis. Det betyder att den totala mängden massafällis underskattas i undersökningen. Det har hittills inte gjorts någon skattning av hur stora mängder massafällis det handlar om. Detta tillsammans med möjligheten att redovisa statistiken på lagringsställe kommer att vara de viktigaste delarna i kommande kvalitetsstudie (se avsnitt 5.2).

Svarsfrekvensen är hög i undersökningen. Under 2014 uppgick den genomsnittliga svarsfrekvensen till ca 80 procent. Bland de större sågverken, pappersindustrierna och inköpsföretagen var svarsfrekvensen vanligtvis betydligt högre än så. Kompensation för bortfallet sker genom rak uppräknings, vilket innebär att man skattar som om de svarande utgjorde det ursprungliga urvalet.

Tabell 4.3 Redovisning av bortfall

		2014KV1		2014KV2		2014KV3		2014KV4	
		Sva-rat	Bort-fall	Sva-rat	Bort-fall	Sva-rat	Bort-fall	Sva-rat	Bort-fall
Samtliga	Antal	135	33	138	36	141	33	140	34
	Procent	80%	20%	79%	21%	81%	19%	80%	20%
Pappersindustrier	Antal	25	0	25	0	25	0	25	0
	Procent	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%
Inköpsföretag	Antal	17	0	19	1	18	2	19	1
	Procent	100%	0%	95%	5%	90%	10%	95%	5%
Sågverk	Antal	93	33	94	35	98	31	96	33
	Procent	72%	28%	73%	27%	76%	24%	74%	26%

Bortfallet bland de sågverk som branschen själv samlar in är enligt uppgift mycket liten eller obefintlig.

4.4 Punktlighet

Publicering följer publiceringskalendern. Eftersom det är en regelbundet återkommande undersökning med fasta rutiner är det ytterst ovanligt med förseningar. Under 2014 publicerades samtliga fyra publiceringar i tid. För 2015 kommer inga förändringar i undersökningen att genomföras varför angivna publiceringstidpunkter förväntas följas. Dessa är:

- 19 februari avseende kvartal 4 - 2014
- 21 maj avseende kvartal 1 - 2015
- 17 september avseende kvartal 2 - 2015
- 19 november avseende kvartal 3 - 2015

[Länk publiceringskalendern.](#)

5 Utvärdering och uppföljning

5.1 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Förutom vad som nämns under 5.2 och den kommande kvalitetsstudien kan här nämnas att en handfull större sågverk har meddelat att de inte vill delta i undersökningen. Eftersom de omsätter så mycket att de tillhör den ständiga statistikpopulationen ställer det till extra bekymmer.

5.2 Genomförda och planerade kvalitetsstudier

Efter en genomlysning av statistikprodukterna JO0305 Lager av barrsågtimmer och JO0306 Lager av massaved och massafelis år 2012, konstaterades att det fanns vissa brister i såväl täckning som metod. Det fanns också önskemål om att lageruppgifter av barrsågtimmer skulle tas fram kvartalsvis istället för som dittills, årsvis. En kvartalsvis redovisning skulle medföra att lager av barrsågtimmer skulle få samma redovisningsfrekvens som statistikprodukten JO0306 Lager av massaved och massafelis. Av den anledningen föll det sig naturligt att hantera dessa båda produkter som en och samma undersökning med en gemensam blankett och en gemensam rampopulation. Objekten i de båda undersökningarna sammanfaller till viss del, speciellt vissa förvaltningar och inköpsföretag. Från och med 2014 är produkterna sammanslagna till produkten JO0306 Lager av barrsågtimmer, massaved och massafelis.

Nästa kvalitetsstudie kommer att innefatta en översyn av möjligheterna att publicera lager av barrsågtimmer efter lagringsställe, kvantifiering och förslag på åtgärder för att skatta lager av massafelis på sågverk som ingår i Skogindustriernas statistikinsamling samt utveckla arbetsrutin för att beräkna och publicera medelfel i anslutning till statistiken. Kvalitetsstudien beräknas slutföras under 2016 (se plan för kvalitetsstudier: [länk: \(under uppbyggnad\)](#)).

5.3 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Planer finns för redovisning av resultat i rapportformen för Statistiska meddelanden i samband publiceringen av kvartal 3 (19 november 2015).

6 Slutligt observationsregister

I det här dokumentet har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Lager och förbrukning
Registervariant	Lager av barrsågtimmer, massaved och massafelis
Registerversion	2015

Nedan följer fortsatt dokumentation av registrens detaljerade innehåll. Här beskrivs alla variabler och värdemängder m.m.

Variabler (antal)	Definitioner
Virkesbalansområde 1	Län Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten, Jämtland (exkl. Härjedalens kommun)
Virkesbalansområde 2	Län Stockholm, Uppsala, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Härjedalens kommun
Virkesbalansområde 3	Län Västra Götaland (exkl. Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås, Borås och Ulricehamn kommun), Värmland, Örebro samt Habo och Mullsjö kommun
Virkesbalansområde 4	Län Södermanland, Östergötland, Jönköping (exkl. Habo och Mullsjö kommun), Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland samt kommunerna Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås Borås och Ulricehamn.
Sågverk/förädlingsindustri	Anläggning där försågning av rundvirke sker utan eller med integrering med vidareförädling, t.ex. hyvling, emballagetillverkning, möbeltillverkning.
Terminal	Mellanlagringsplats där barkning, sortering och mätning kan förekomma t.ex. järnvägsterminal, hamn.
Bilväg och övrigt	Avses främst framkört till bilväg.
Barrsågtimmer	Sågtimmer av tall och gran
Tallmassaved	Massaved av tall
Granmassaved	Massaved bestående av enbart gran
Lövmassaved	Massa framställd av lövved
Massaflis	Flis för tillverkning av massa